

Witam Was zacni Rodacy i miłe Rodaczki słowami: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Katechizm Kościoła Katolickiego prezentuje nam w sposób całościowy, prosty i harmonijny wiarę katolicką i życie oparte na wierze. Prowadzi nas do życia nadprzyrodzonego i wzmacnia nasz dialog, naszą rozmowę z Bogiem. Więcej na temat Katechizmu dowiedcie się z dzisiejszej pogadanki.

O. Kornelian Dende: [...] Ze względu na ogromną doniosłość Katechizmu Kościoła Katolickiego poświęcam mu dzisiejszą pogadankę zatytułowaną: „Katechizm – druga księga po Biblii”.

Katechein – katechizować

Ciekawa jest geneza samych słów „katecheza”, „katechizować”, „katechizm”. Słowa te pochodzą z języka greckiego od czasownika „katechein”, który w starożytności był używany przez ludzi teatru i oznaczał: „rozbrzmiewać jak echo w górach”, „wywoływać echo”. Grecy budowali teatry w kształcie półkola: od sceny wznosiły się stopniowe ku górze kamienne siedzenia nadając budowli kształt muszli, dzięki czemu nabiera ona właściwości akustycznych i słowa artystów wyraźnie rozbrzmiewały w każdej części teatru.

W teatrze wystawiano dramaty i komedie, by ludzi pouczać jak nabywać cnoty moralne i jak wyzbywać się wad celem znośniejszego i przyjemniejszego współżycia.

Pierwsi chrześcijanie przyswoili sobie słowo „katechein” „rozbrzmiewać”, „wywoływać echo”, ale nadali mu znaczenie praktyczne; oznaczało „pouczać ustnie”, „nauczać doniosłym głosem”, „katechizować”, „głosić katechezę”. Właśnie w tym znaczeniu słowo „katechein” występuje w Nowym Testamencie. W polskim przekładzie Pisma świętego słowo „katechizować” zostało zastąpione innymi wyrażeniami: „nauczać”, „udzielać nauk”, „pouczać”. Tak więc czytamy w Dziejach Apostolskich, że pewien żyd z Aleksandrii imieniem Apollos „nauczał wiernie tego, co dotyczy Jezusa” (18, 25). Zaś święty Łukasz poświęca swe dzieło – Ewangelię – „dostojnemu Teofilowi”, przekazując mu nauki Jezusa Chrystusa. Nakaz Pana Jezusa dany apostołom przed wniebowstąpieniem: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody... Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem” – w przekładzie zbliżonym do słowa greckiego „katechein”, brzmiałoby: „Idźcie i katechizujcie wszystkie narody...” (Mt 28, 19-20).

Wiara nasza jest przekazywana głównie przez głoszenie słowa Bożego, katechizowanie, nauczanie o Chrystusie i Jego Dobrej Nowinie o zbawieniu. Święty Paweł pouczał: „Wiara rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa” (Rz 10, 17).

Co to jest katechizm

Po tych objaśnieniach łatwiej uchwycimy sens słów: „katecheza”, „katechizować”, „katechizm”. Ewangelia jest zbiorem katechez Apostołów, których treścią jest Dobra Nowina o zbawieniu. Każde słowo w niej zawarte winno rozbrzmiewać w naszym sercu i duszy niczym echo w górach i prowadzi do gruntownej wewnętrznej przemiany. W słowach zarówno Pisma świętego jak Katechizmu powinniśmy słyszeć głos Pana naszego Jezusa Chrystusa. Zaś całe nasze życie winno być odpowiedzią na zew Jego miłości.

Udostępnienie Katechizmu o nauce Pana Jezusa jest „formą działalności kościelnej, która prowadzi zarówno wspólnotę, jak i poszczególnych wiernych do osiągnięcia dojrzałości w wierze”. Katechizm trzeba więc przyjąć i dołożyć starań by go zakupić dla rodziny. Katechizm w rodzinie trzeba otwierać i czytać, aby prawda chrześcijańska, za łaską Ducha Świętego stała się życiem wierzącej rodziny. Rodzice, posługując się katechizmem, przekazują prawdy wiary dzieciom, młodemu pokoleniu. Papieże pięknie określali doniosłość katechizmu. Pius XI nazwał go „królem ksiązek”, a Pius XII „księgą mądrości, sztuką dobrego życia, pokojem duszy, bezpieczeństwem w doświadczeniach. Katechizm uczy nas, jak podobać się Bogu”.

Rodziny są dziś zapracowane i rozproszone, ale w niedzielę przez praktykę wspólnego czytania katechizmu mogą poznać podstawowe informacje dotyczące chrześcijaństwa, prawdy wiary i wskazania moralne, które oświecają życie osobiste i rodziny. Przez systematyczne czytanie katechizmu każdy może zdobyć pełniejsze rozumienie tajemnicy zbawienia i prowadzić głębsze życie religijne. Katechizm Kościoła Katolickiego zwieńczył prace Soboru Watykańskiego II. Jest doniosły i wspaniały; będzie służył przez dziesiątki, jeśli nie setki lat, jako jeden z podstawowych dokumentów Kościoła. Każdy, kto wykorzysta należycie to wspaniałe dzieło Kościoła, będzie mógł wziąć czynny udział w świętym dziele ewangelizacji najbliższego otoczenia i świata całego.

Katechizmy uniwersalne

Ze wszystkich katechizmów, jakie pojawiły się na przestrzeni wieków, dwa zasługują na szczególne wyróżnienie: Katechizm Rzymski i Katechizm Kościoła Katolickiego. Pierwszy zwany trydenckim powstał z górą czterysta lat temu i jest owocem Soboru Trydenckiego. [...] Katechizm ten opracowała komisja pod przewodnictwem świętego Karola Boromeusza, zaś opublikował go papież, święty Pius V. Ten katechizm ciągle jest ważnym źródłem poznania wiary katolickiej. Obecny Katechizm Kościoła Katolickiego został wydany w 1992 roku jako owoc Soboru Watykańskiego Drugiego. Ogłosił go [...] Papież Jan Paweł II. Oba katechizmy noszą nazwę uniwersalnych, gdyż są przeznaczone dla całego Kościoła, dla wszystkich wiernych, niezależnie od kontynentu, kraju i języków, dla biskupów, kapłanów, osób zakonnych i świeckich.

Możemy powiedzieć, że cały Kościół jest autorem tego katechizmu. Komisja papieska, do której weszli kardynałowie, biskupi, doradcy duchowni i świeccy, wybrani z różnych stref kulturowych i językowych, a będący znawcami w zakresie poszczególnych dziedzin teologicznych, konsultowała się z całym Kościołem katolickim. Końcowy projekt Katechizmu został przesłany do wszystkich biskupów świata, którzy wraz ze swoim gronem teologów i ekspertów wyrazili swoje wnioski i spostrzeżenia i przesłali je do Komisji pracującej w Rzymie. Również i Papież Jan Paweł II włączył się do prac w końcowej fazie opracowania tekstu. Do rzadkości należały stronicę, na których nie byłoby poprawek przez niego poczynionych. Papież kilkakrotnie uczestniczył w obradach Komisji. Z jaką pieczołowitością opracowywano tekst Katechizmu świadczy ilość zgromadzonych poprawek – w sumie ponad 24 tysiące. Można zatem śmiało powiedzieć, że autorem Katechizmu Kościoła Katolickiego jest cały Kościół Nauczający.

Podział i charakterystyka Katechizmu

Katechizm dzieli się na cztery główne części, o wierze, o sakramentach, o moralności chrześcijańskiej i o modlitwie. Każdy kto weźmie do ręki Katechizm Kościoła Katolickiego, ma przykład, jak dzisiaj mają być wydawane książki, z jaką dbałością i przejrzystością. Katolik w każdej chwili może z łatwością odszukać zagadnienie, które w danej chwili go interesuje i znaleźć właściwe pouczenie. Tekst Katechizmu został ubogacony licznymi cytatami. I tak, znajdujemy w nim ponad trzy tysiące najważniejszych tekstów z Biblii, około tysiąc tekstów z dokumentów Soboru Watykańskiego Drugiego i innych najważniejszych dokumentów Kościoła oraz niezwykle liczne i piękne zdania z dzieł Ojców Kościoła, żyjących w pierwszych wiekach. Katechizm składa się z 2865 punktów.

Katechizm prezentuje nam w sposób całościowy, prosty i harmonijny wiarę katolicką i życie oparte na wierze. Katechizm nie chce, aby uwaga czytelnika zatrzymywała się wyłącznie na zawartych w nim określeniach, definicjach i sformułowaniach, lecz prowadzi nas do życia nadprzyrodzonego i wzmacnia nasz dialog, naszą rozmowę z Bogiem. Kardynał Paul Poupard mówi, że wiara ukazana w Katechizmie Kościoła Katolickiego „ponownie wyrażona i wyłożona w języku naszych czasów, objawia się jako nowa i świeża jak pierwszego dnia”.

Katechizm Kościoła Katolickiego pobudza nas, byście się zachwycali Bogiem, adorowali Go i czcili i dziękowali Mu za Jego miłość niepojętą i liczne dary, zbliżali się do Niego przez modlitwę i sakramenty, pełnili Jego wolę i byli gotowi nieść krzyż za Chrystusem na każdy dzień. Katechizm pobudza nas do jednoczenia się z Panem Jezusem, z naszymi braćmi i siostrami w Jego Mistycznym Ciele, którym jest Kościół. Przez Chrystusa jednoczymy się z całą Trójcą Przenajświętszą. Katechizm przypomina nam testament Zbawiciela ogłoszony we Wieczerniku w przeddzień Jego śmierci krzyżowej: „aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojczy, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno” (J 17, 21).

Katechizm z jakiego uczyliśmy się prawd wiary i zasad moralności był oparty na systemie pytań i odpowiedzi. Katechizm Kościoła Katolickiego, uniwersalny, jest katechizmem dla dorosłych. Owszem znajdziemy w nim zasadnicze pytania: Skąd pochodzimy? Kim jesteśmy? Co mamy czynić? Dokąd idziemy? Jak się zachować wobec zła grzechu, cierpienia i nieprzyjaciół? Dzięki czemu życie staje się sprawiedliwe? W jaki sposób możemy zapewnić sobie i całemu światu przyszłość jasną i szczęśliwą, w której warto będzie żyć? Odpowiedzi jednak na tak ważne pytania nie są podane w jednym zdaniu, lecz są omówione starannie i szeroko, bo Katechizm Kościoła Katolickiego jest książką, która pragnie zainteresować wszystkich katolików, wszystkich chrześcijan i wszystkich ludzi, którzy szukają prawdy o Bogu i życiu wiecznym; sięga daleko poza środowisko teologów, duchowieństwa i świeckich katolików. Katechizm przypomina, że wszyscy ludzie zostali odkupieni męką Zbawiciela.

Katechizm daje nam do ręki Kościół, Matka nasza, która towarzyszy nam na drodze zbawienia od kolebki po grób. Dla pogłębienia naszej wiary i ułatwienia duchowego dojrzewania dostarcza nam w Katechizmie wypowiedzi różnych wielkich ludzi, uczonych, bohaterów, mistyków, świętych.

Przypominam więc serdecznie, że Katechizm Kościoła Katolickiego powinien znaleźć się w każdym chrześcijańskim domu, w każdej rodzinie – obok Biblii. Nabycie go przyniesie duchowe owoce w całym naszym życiu, bo będzie nam mówił w podniosły i prosty sposób o wierze w Jezusa Chrystusa. Wiara ta jest fundamentem naszego życia. Oświeceni i umocnieni we wierze, będziemy mogli powtórzyć wyznanie świętego Pawła: „Wiem komu zawierzyłem i pewien jestem, że mocen jest ustrzec mój depozyt – skarb wiary – aż do owego dnia” (2 Tm 1, 12), do dnia radosnego spotkania „twarzą w twarz” z naszym Zbawicielem w szczęśliwej wieczności. A `2`2`112aZZ